

SUÐUROY OG FRAMTÍÐIN

Jóannes Eidesgaard

SUÐUROYINGAR
MANGLA EIN
VINNARA-HUGBU

Um Smyril so siglur í pendulfart, bjargar tað ikki Suðuroynni. Ein undirsjóvartunnil fer heldur ikki at bjarga Suðuroynni, tí tað krevur nakað heilt annað, heldur suðuroyingurin, Jóannes Eidesgaard, sum hevur verið í fremstu røð í føroyskum politikki í eitt mannaminni

Áki Bertholdsen

– Suðuroyingar mugu ala ein vinnarahugburð fram í sær sjálvum.

Tað heldur tvøramaðurin, Jóannes Eidesgaard, sum hevur verið í fremstu røð í føroyskum politikki í eitt mannaminni, fyrst sum býráðslimur á Tvøroyri, og síðani sum løgtingsmaður, landsstýrismaður og løgmaður.

Hann stillar ikki sjálvur upp til býráðsvalið, men sum politiskan eygleiðara í eitt mannaminni, hava vit skift orð við hann um støðuna í heimaoyinni, Suðuroynni, og um, hvørji mál, hann heldur, at tað er átrokandi hjá teimum næstu kommunustýrunum at arbeiða við, skal tað eydnast at venda negativu gongdini í oynni við alsamt minkandi fólkatali.

– Eg haldi, at suðuroyingar mangla ein vinnaramentalitet, sigur Jóannes Eidesgaard.

– Hjá teinum, sum trúgva uppá, at einki hendir, hendir einki, og hjá teimum, sum trúgva uppá, at onnur skulu loysa trupulleikarnar fyri ein, hendir heldur einki.

Jóannes Eidesgaard heldur tískil, at tað, suðuroyingar skulu ala fram, er ein vinnaramentalitet, og ein sterkari samleika sum suðuroyingur, heldur enn ein samleika sum vágbingur ella sum tvørafólk. Tað heldur hann er leiðin fram, heldur enn bara at sita hendur í favn og gremja seg, og at biðja eftir, at onkur annar loysir trupulleikar og setir tiltøk í verk fyri at bjarga støðuni.

– Suðuroyingar skulu ala fram eina trúgv í sær sjálvum upp á, at hetta klára vit sjálvi, leggur hann afturat.

Fyrimyndir norðanfyri

Jóannes Eidesgaard heldur, at suðuroyingar kunnu brúka norðoyggjar, ella eysturoyingar sum fyrimyndir.

» Tað eru ikki marghallir og vatrusjibandar, sum eru avgerandi fyri, hvar vit seta búgv

– Eysturoyingar hava eina trúgv upp á, at teir klára tað sjálvir og at Eysturoy er før fyri at liva sítt egna lív. Men tað er ikki komið av sær sjálvum, tí tað er eitt úrslit av einum hugburði, tey hava dyrkað.

– Og tað er sama støða í Norðoyggjum. Tað er merkisvert, so væl, politikarar úr Norðoyggjum standa saman í royndini at draga til til sítt øki.

– Tað hevur eisini eydnast at draga til Suðuroyar. Men tá ið tað slagið varð vunnið, var annað slagið á veg, og tað var slagið um tað skuldi vera í Vági ella á Tvøroyri.

– Avleiðingin av tí, var, at ofta stóðu suðuroyartingmenninir veikir í royndunum

at fáa arbeiðspláss til Suðuroyar, tí tað gekst so illa at fáa semju um, hvar í Suðuroy, tey skuldu vera.

– Suðuroyingar mugu sjálvir trúgva upp á, at teir hava eina framtíð. Tað nyttar ikki at seta seg hendur í favn við tí hugburði, at gera onnur ikki eitt ella annað fyri oynna, er bara at slökkja ljósið, heldur Jóannes Eidesgaard.

Øll mugu draga sama veg

Og Jóannes Eidesgaard heldur, at fyrsta stig við fram ímóti hesum eigur at vera, at øll Suðuroy verður lögð saman í eina kommunu, sum dregur ein veg, heldur enn at hvør kommuna dregur í sína ætt, soleiðis sum støðan er nú.

– Ein kommunusamanlegging loysir ikki allar trupulleikar, men tað hevði verið eitt ómetaliga stórt og avgerandi stig at tikið, sum tað fyrsta, sigur hann.

Hann sigur, at varð øll

oyggin ein kommuna, hevði borið til at tosað við einari rødd, og ein sameind oyggj hevði sostatt havt nógvar størri møguleikar at hála almenn arbeiðspláss til oynna, og at ment oynna sum heild.

Jóannes Eidesgaard leggur afturat, at eitt valevni til kommunuvalið, sum fer til val upp á at virka fyri kommunusamanlegging, hevur góðan møguleika fyri at fáa hansara atkvøðu á kommunuvalinum tann 8. november.

Sjálvur heldur hann, at tað er drepanið fyri Suðuroynna, at hon er býtt sundur í sjei kommunur.

Tað búgva færri fólk í Suðuroy enn tað gera í Klaksvík, og skjótt yvirhálar eisini Hoyvík Suðuroynna, soleiðis sum gongdin er nú.

– Eg haldi ikki, at nakar kann ímynda sær, at Klaksvík ella Hoyvík, skuldu verið sundur í sjei sjálvstøðugar eindir, við hvør sínari umsiting, tí ein og hvør sær, hvussu burturvið tað hevði

verið sigur Jóannes Eidesgaard.

Hann sigur, at sama støða er í Suðuroy. Og hann heldur ikki, at frástøðan ímillum bygdin í Suðuroy kann brúkast sum ein umbering, tí Hovstunnilin, og komandi Hvalbiartunnilin, styttu frástøðuna ímillum bygdin niður enn meiri.

– At koyra ímillum Vág og Tvøroyri, er sum at koyra úr Hoyvík út á Argir, heldur fyrrverandi politikarin.

Hann sigur, at nógvar góðar ætlanir fyri Suðuroynna eru farnar fyri skeyti, tí suðuroyingar semjast ikki um, hvar í oynni, tær skulu fremjast.

Hann nevnið átakið um eina vakstrarætlan fyri Suðuroynna, sum eitt dømi um tað. Í tí sambandi var endamálið at leggja eina miðvísa ætlan fyri, hvussu Suðuroy kundi mennast, men tað datt niðurfyri av tvídráttinum ímillum tær ymsu kommunurnar.

Men tað vóru eisini onnur dømi um hetta frá hansara tíð sum landspolitikari.

– Eg minnsti væl, at tá ið Strandferðslan varð flutt til Suðuroyar, legði eg landsstýrismanninum á økinum, Jacob Vestergaard